

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Πρακτικού 5/2025 της τακτικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 30/2025

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Πρόταση για έκδοση ψηφίσματος αναφορικά με την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων.

Στην Κομοτηνή σήμερα **26-03-2025** ημέρα **Τετάρτη** και ώρα **18:00**, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη στην αίθουσα συνεδριάσεων «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ» της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, μετά από την **οικ. 94565/1613/20-03-2025** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου κ. Μιχαήλ Πιτιακούδη, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χριστόδουλο Τοψίδη, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ :

Ο Περιφερειάρχης ΑΜΘ κ. Τοψίδης Χριστόδουλος

Ο Πρόεδρος του ΠΣ

κ Πιτιακούδης Σ. Μιχαήλ

Η Αντιπρόεδρος του ΠΣ

κα Γκουλιάμα Μανδαλίδου Αλεξάνδρα

Ο Γραμματέας του ΠΣ

κ Σεϊτανίδης Χαρίλαος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	20. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	21. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	22. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	23. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	24. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	25. ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ
7. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	26. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	27. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
9. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	28. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
10. ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	29. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
11. ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	30. ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ
12. ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	31. ΠΑΠΑΕΜΑΝΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
13. ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	32. ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
14. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	33. ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ
15. ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	34. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
16. ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	35. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
17. ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	36. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
18. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	37. ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
19. ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ	

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

1.ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ, 2. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ , 3. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ , 4. ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ,
5. ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ Χαλβατζής Παναγιώτης.

Χρέη υπηρεσιακών γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Παρασκευή Διαμαντοπούλου και κ Νεκτάριος Μπιτζίδης.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 45 μελών ήταν παρόντα τα 40 μέλη, ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Μιχαήλ Σ. Πιτιακούδης έθεσε υπόψη των μελών ένα θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης και αποφασίστηκε ομόφωνα η συζήτηση του θέματος πριν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθε στη συνεδρίαση ο Περιφερειακός Σύμβουλος Αλέξανδρος Ιωσηφίδης.

Εισηγούμενος ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Χριστόδουλος Τοψίδης έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου το παρακάτω ψήφισμα:

ΑΠΟΦΑΣΗ – ΨΗΦΙΣΜΑ

ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κατά την συνεδρίαση της 26^{ης} Μαρτίου 2025 **αποφάσισε ομόφωνα** να αποδεχθεί την με αριθμ. πρωτ. 337244/6399/08-12-2023 γνωμοδότηση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και Χωρικού σχεδιασμού της ΠΑΜΘ, αναφορικά με την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, η οποία εστάλη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Ακολουθεί το κείμενο της γνωμοδότησης.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1.Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) έχει εκπονηθεί χωρίς να έχει προηγηθεί ο απαιτούμενος Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός που θεωρείται αναγκαίος για την κατανομή των χρήσεων (υδατοκαλλιέργειες, αλιεία, θαλάσσιες συγκοινωνίες, εξορύξεις, θαλάσσιος τουρισμός κ.α.) στο θαλάσσιο χώρο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εκτιμηθεί η ύπαρξη συγκρούσεων, καθώς και οι δυσμενείς σωρευτικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτών των χρήσεων.

2.Η ΣΜΠΕ εν απουσία και του Θαλασσίου Χωροταξικού Σχεδίου, θα έπρεπε να είναι σε συμφωνία με τα οριζόμενα από τα εγκεκριμένα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια των Περιφερειών, τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη και αναφέρεται ότι θα εξεταστούν σε επόμενο στάδιο.

3. Στη ΣΜΠΕ γίνεται η αναφορά ότι οι προτεινόμενες εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με βάση εντός των άλλων και του ισχύον Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-ΑΠΕ, ΦΕΚ 2464/Β/2008) και του σχεδίου αναθεώρησής του. Ωστόσο στην συνέχεια απουσιάζει εντελώς η οποιαδήποτε συσχέτιση με το σχέδιο αναθεώρησης των ΑΠΕ.

4.Οι προτεινόμενες εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με βάση: α) τα κριτήρια και τις δεσμεύσεις του άρθρου 67, παρ. 1 του Ν. 4964/2022. Στον Ν.5037/2023, άρθρο 164 ορίζεται ότι “η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικώς της Σαμοθράκης ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής ΑΠΕ.»

Ενώ από την ίδια την ΣΜΠΕ προτείνεται η αποφυγή χωροθέτησης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και συνοδών έργων διασύνδεσης εντός ΠΠ του εθνικού δικτύου Natura 2000 και άλλων ΠΠ εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος, στην περίπτωση της χωροθέτησης εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειάς μας (Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) τα έργα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων καθορίζονται ως πιλοτικά και η εν λόγω περιοχή ως περιοχής πρώτης επιλογής ενώ οι ανωτέρω περιοχές εμπίπτουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό σε περιοχές του δικτύου Natura (π.χ. το πιλοτικό 1 καλύπτει το 26,07% της έκτασης της GR1110013-ΘΑΛΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΡΑΚΗΣ (ΤΚΣ) και εμπεριέχεται εξ ολοκλήρου σχεδόν εντός της GR1110013 , το πιλοτικό 2 καλύπτει το 7,88% της έκτασης της GR1110004 Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ- ΦΕΓΓΑΡΙ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ, ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑ ΖΟΥΡΑΦΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ)). Επισημαίνεται ότι ο καθορισμός της ανωτέρω περιοχής ως περιοχής πρώτης επιλογής από τα στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί έως σήμερα στην Υπηρεσία μας προκύπτει ότι έγινε χωρίς προηγούμενη δημοσιοποίηση και διαβούλευση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την ανωτέρω περιοχή, όπως θα έπρεπε σύμφωνα με την ΚΥΑ 107017/2006(ΦΕΚ 1225/Β/59-2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» όπως τροποποιημένη ισχύει.

5.Επίσης, έως σήμερα δεν έχουν θεσμοθετηθεί οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), αναφορικά με τις προστατευόμενες περιοχές «Natura 2000» και δεν υπάρχουν τα αναγκαία Προεδρικά Διατάγματα, καθώς και ότι παρά το γεγονός έκδοσης της Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 «Καθορισμός στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000.(ΦΕΚ 1807/Β/2023)», ουσιαστικά δεν έχουν θεσμοθετηθεί οι στόχοι διατήρησης για τις περισσότερες περιοχές του δικτύου λόγω μη προσδιορισμού της τιμής στόχου ή/και εξειδικευμένου στόχου λόγω ανεπάρκειας δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης. Συγκεκριμένα για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «ΦΕΓΓΑΡΙ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ, ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑ ΖΟΥΡΑΦΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ» (GR1110004) και τις εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*) (1120*), εντός αυτής, υπάρχουν ανεπαρκή δεδομένα του εξειδικευμένου αυτού στόχου.

Ελλείψει των ανωτέρω θεωρείται ότι η όποια προσπάθεια έγινε στο πλαίσιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τον Έλεγχο δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων στο δίκτυο Natura 2000 δεν χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επάρκεια, ώστε να διασφαλίζει την συνοχή των περιοχών.

Ακόμη επισημαίνεται ότι στην Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 1α (Έβρου – Ροδόπης) που είχε τεθεί σε διαβούλευση το 2022 σε πίνακα (ειδικές χρήσεις γης ανά κατηγορία ζώνης στην θαλάσσια περιοχή Θράκης), στην ζώνη προστασίας της φύσης δεν προβλέπονται εγκαταστάσεις παραγωγής ΑΠΕ.

6. Στη μελέτη στα σχήματα 8-36 (σημαντικότερες περιοχές παρουσίας και χρήσης χώρου των κύριων ειδών θαλασσοπούλιων στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο), 8-40 (Μετακινήσεις Αργυροπελεκάνων στην παράκτια ζώνη της Αλεξανδρούπολης, όπως αποτυπώθηκαν σε δορυφορικούς πομπούς που τοποθετήθηκαν σε 24 Αργυροπελεκάνους), 8-44 Αποικίες Κορμοράνου το 2002-2012 και 2014-2016, 8-46 Διαδρομές Σπιζαετού με βάση δεδομένα τηλεμετρίας από άτομα στα οποία τοποθετήθηκαν πομποί και εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ, 8-49 Κατανομή φώκαινας, κοινού δελφινιού και ρινοδέλφινου, 8-50 Κατανομή ζιφιού, ζωνοδέλφινου και σταχτοδέλφινου, 8-51 Κατανομή φυσητήρα και πτεροφάλαινας, 8-52 Κατανομή Μεσογειακής φώκιας, 8-60 Κρίσιμα Ενδιαίτηματα για τα Κητώδη στη Μεσόγειο σύμφωνα με τη Συμφωνία ACCOBAMS, 8-61 (Σημαντικές Περιοχές για τα Θαλάσσια Θηλαστικά (IMMAs) που εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης), 8-62 (Σημαντικές Περιοχές για Καρχαρίες και Σαλάχια), αναδεικνύεται η σημαντικότητα των πιλοτικών περιοχών 1,2 για όλα τα προαναφερόμενα είδη και θα έπρεπε να αποκλεισθούν οι περιοχές αυτές από την χωροθέτηση, γεγονός που δε συμβαίνει. Επίσης, από την μελέτη στο κεφάλαιο εναλλακτικών σεναρίων φαίνεται ότι δεν γίνεται καμία διερεύνηση πιθανής τροποποίησης των ορίων των πολυγώνων για τις καταρχήν κατάλληλες περιοχές.

7. Στο Σχήμα 8-55 παρουσιάζονται τα Φυσικά Πάρκα με θαλάσσιο τμήμα που εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης. Σημειώνεται ότι η πλειοψηφία των ΠΟΑΥΑΠ βρίσκεται σε απόσταση >40km από Φυσικά Πάρκα, ενώ το Εθνικό Πάρκο του Δέλτα Έβρου, το οποίο σημειωτέον αποτελεί περιοχή του δικτύου NATURA και υγρότοπο RAMSAR, βρίσκεται εν επαφή με τα όρια του Πιλοτικού 1.

8. Στον πίνακα 8-59 και όχι και σε ανάλογο σχήμα αποτυπώνεται ότι, η απόσταση του πιλοτικού 1 από την θαλάσσια ΣΠΠ (Δέλτα του Έβρου) είναι μόλις 0,19 km, ενώ το πιλοτικό 2 εμπίπτει στην θαλάσσια ΣΠΠ (Νήσος Σαμοθράκη).

9. Στο σχ. 8-63 τα πιλοτικά 1 και 2 βρίσκονται εντός Οικολογικά ή Βιολογικά Σημαντικών Περιοχών.

10. Τα πιλοτικά 1 και 2 βρίσκονται σε περιοχή αλιείας όπου σύμφωνα με τον πίνακα 8-26 απαντάται η δεύτερη μεγαλύτερη ποσότητα αλιευμάτων στην Ελλάδα.

11. Το Δέλτα του Έβρου και η Νήσος Σαμοθράκη (Πίνακας 8-12) βρίσκονται εντός Χαρακτηρισμένων Τοπίων Διεθνούς Αξίας σύμφωνα με το αναθεωρημένο ισχύοντα Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

12. Στο κεφάλαιο 9.4.3.1 Προσδιορισμός των Πιθανών Επιπτώσεων στα Είδη Ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ αναφέρεται κίνδυνος πρόσκρουσης, εκτόπιση και απώλεια ενδιαιτήματος, Φραγμός και Σωρευτικές επιπτώσεις.

13. Στο κεφάλαιο 9.4.3.2 Προσδιορισμός των Πιθανών Επιπτώσεων στα Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τα Θαλάσσια Θηλαστικά και Θαλάσσιες Χελώνες αναφέρεται κίνδυνος από τον Θόρυβο: Ακουστικές Βλάβες, Εκτοπισμός - Απώλεια Ενδιαιτήματος και Μεταβολές Συμπεριφοράς, Πρόσκρουση, Φραγμός και Ρύπανση.

14. Από το Κεφάλαιο 9 της μελέτης συνάγεται το συμπέρασμα ότι ενδέχεται να προκύψουν σημαντικές επιπτώσεις στις προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 εντός των οποίων βρίσκονται τα πιλοτικά 1 και 2.

15. Τα πιλοτικά 1 και 2 σύμφωνα με χάρτη της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, βρίσκονται πάνω σε έναν από τους κυριότερους μεταναστευτικούς διαδρόμους στην Ελλάδα.

16.Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των παρεμβάσεων στο θαλάσσιο πυθμένα (θαλάσσιοι οικότοποι), στα οικοσυστήματα και τις μετακινήσεις της θαλάσσιας πανίδας εντός ΠΠ του δικτύου Natura 2000, θα είναι πολύ μεγάλο στη περίπτωση των πιλοτικών 1 και 2 λόγω της σταθερής έδρασης που προτείνεται για τα εν λόγω ΥΑΠ και αποτελεί όπως επισημαίνει η ίδια η μελέτη την Μοναδική εξαίρεση των εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ.

17.Για τα πιλοτικά 1 και 2 δεν πληρείται το κριτήριο ότι οι εν δυνάμει προτεινόμενες ΠΟΑΥΑΠ χωροθετούνται σε σημαντική απόσταση (>2km) από Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (ΠΑΠΦ), Περιοχές Προστασίας της Φύσης (ΠΠΦ) και Καίριες Περιοχές για τη Βιοποικιλότητα (ΚΠΒ).

18.Οι περιοχές πρώτης επιλογής επελέγησαν χωρίς καμία εκτίμηση των Περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και σωρευτικών επιπτώσεων άλλων εγκαταστάσεων που έχουν δρομολογηθεί για τις περιοχές αυτές, για παράδειγμα του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης (FSRU) που βρίσκεται εντός του πολυγώνου του πιλοτικού 1 και θα εγκατασταθεί στην ίδια ακριβώς περιοχή.

Με τις ανωτέρω παρατηρήσεις, η Υπηρεσία γνωμοδότησε αρνητικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση και έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν. 3852/2010.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

να αποδεχθεί την με αριθμ. πρωτ. 337244/6399/08-12-2023 γνωμοδότηση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και Χωρικού σχεδιασμού της ΠΑΜΘ, αναφορικά με την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, η οποία εστάλη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Ακολουθεί το κείμενο της γνωμοδότησης.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1.Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) έχει εκπονηθεί χωρίς να έχει προηγηθεί ο απαιτούμενος Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός που θεωρείται αναγκαίος για την κατανομή των χρήσεων (υδατοκαλλιέργειες, αλιεία, θαλάσσιες συγκοινωνίες, εξορύξεις, θαλάσσιος τουρισμός κ.α.) στο θαλάσσιο χώρο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εκτιμηθεί η ύπαρξη συγκρούσεων, καθώς και οι δυσμενείς σωρευτικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτών των χρήσεων.

2.Η ΣΜΠΕ εν απουσία και του Θαλασσίου Χωροταξικού Σχεδίου, θα έπρεπε να είναι σε συμφωνία με τα οριζόμενα από τα εγκεκριμένα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια των Περιφερειών, τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη και αναφέρεται ότι θα εξεταστούν σε επόμενο στάδιο.

3. Στη ΣΜΠΕ γίνεται η αναφορά ότι οι προτεινόμενες εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με βάση εντός των άλλων και του ισχύον Ειδικού

Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-ΑΠΕ, ΦΕΚ 2464/Β/2008) και του σχεδίου αναθεώρησής του. Ωστόσο στην συνέχεια απουσιάζει εντελώς η οποιαδήποτε συσχέτιση με το σχέδιο αναθεώρησης των ΑΠΕ.

4.Οι προτεινόμενες εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με βάση: α) τα κριτήρια και τις δεσμεύσεις του άρθρου 67, παρ. 1 του Ν. 4964/2022. Στον Ν.5037/2023, άρθρο 164 ορίζεται ότι “η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικά της Σαμοθράκης ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής ΑΠΕ.»

Ενώ από την ίδια την ΣΜΠΕ προτείνεται η αποφυγή χωροθέτησης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και συνοδών έργων διασύνδεσης εντός ΠΠ του εθνικού δικτύου Natura 2000 και άλλων ΠΠ εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος, στην περίπτωση της χωροθέτησης εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειάς μας (Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) τα έργα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων καθορίζονται ως πιλοτικά και η εν λόγω περιοχή ως περιοχής πρώτης επιλογής ενώ οι ανωτέρω περιοχές εμπίπτουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό σε περιοχές του δικτύου Natura (π.χ. το πιλοτικό 1 καλύπτει το 26,07% της έκτασης της GR1110013-ΘΑΛΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΡΑΚΗΣ (ΤΚΣ) και εμπεριέχεται εξ ολοκλήρου σχεδόν εντός της GR1110013 , το πιλοτικό 2 καλύπτει το 7,88% της έκτασης της GR1110004 Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ- ΦΕΓΓΑΡΙ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ, ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑ ΖΟΥΡΑΦΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ)). Επισημαίνεται ότι ο καθορισμός της ανωτέρω περιοχής ως περιοχής πρώτης επιλογής από τα στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί έως σήμερα στην Υπηρεσία μας προκύπτει ότι έγινε χωρίς προηγούμενη δημοσιοποίηση και διαβούλευση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την ανωτέρω περιοχή, όπως θα έπρεπε σύμφωνα με την ΚΥΑ 107017/2006(ΦΕΚ 1225/Β/59-2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ» όπως τροποποιημένη ισχύει.

5.Επίσης, έως σήμερα δεν έχουν θεσμοθετηθεί οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), αναφορικά με τις προστατευόμενες περιοχές «Natura 2000» και δεν υπάρχουν τα αναγκαία Προεδρικά Διατάγματα, καθώς και ότι παρά το γεγονός έκδοσης της Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985 «Καθορισμός στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000.(ΦΕΚ 1807/Β/2023)», ουσιαστικά δεν έχουν θεσμοθετηθεί οι στόχοι διατήρησης για τις περισσότερες περιοχές του δικτύου λόγω μη προσδιορισμού της τιμής στόχου ή/και εξειδικευμένου στόχου λόγω ανεπάρκειας δεδομένων της υφιστάμενης κατάστασης. Συγκεκριμένα για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «ΦΕΓΓΑΡΙ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ, ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΑ ΖΟΥΡΑΦΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ» (GR1110004) και τις εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonion oceanicae*) (1120*), εντός αυτής, υπάρχουν ανεπαρκή δεδομένα του εξειδικευμένου αυτού στόχου.

Ελλείψει των ανωτέρω θεωρείται ότι η όποια προσπάθεια έγινε στο πλαίσιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τον Έλεγχο δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων στο δίκτυο Natura 2000 δεν χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επάρκεια, ώστε να διασφαλίζει την συνοχή των περιοχών.

Ακόμη επισημαίνεται ότι στην Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 1α (Έβρου – Ροδόπης) που είχε τεθεί σε διαβούλευση το 2022 σε πίνακα (ειδικές χρήσεις γης ανά κατηγορία ζώνης στην θαλάσσια περιοχή Θράκης), στην ζώνη προστασίας της φύσης δεν προβλέπονται εγκαταστάσεις παραγωγής ΑΠΕ.

6.Στη μελέτη στα σχήματα 8-36 (σημαντικότερες περιοχές παρουσίας και χρήσης χώρου των κύριων ειδών θαλασσοπουλιών στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο), 8-40 (Μετακινήσεις Αργυροπελεκάνων στην παράκτια ζώνη της Αλεξανδρούπολης, όπως αποτυπώθηκαν σε δορυφορικούς πομπούς που τοποθετήθηκαν σε 24 Αργυροπελεκάνους), 8-44 Αποικίες Κορμοράνου το 2002-2012 και 2014-2016, 8-46 Διαδρομές Σπιζαετού με βάση δεδομένα τηλεμετρίας από άτομα στα οποία τοποθετήθηκαν πομποί και εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ, 8-49 Κατανομή φώκαινας, κοινού δελφινιού και ρινοδέλφινου, 8-50 Κατανομή ζιφιού, ζωνοδέλφινου και σταχτοδέλφινου, 8-51 Κατανομή φυσητήρα και πτεροφάλαινας, 8-52 Κατανομή Μεσογειακής φώκιας, 8-60 Κρίσιμα Ενδιαιτήματα για τα Κητώδη στη Μεσόγειο σύμφωνα με τη Συμφωνία ACCOBAMS, 8-61 (Σημαντικές Περιοχές για τα Θαλάσσια Θηλαστικά (IMMAs) που εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης), 8-62 (Σημαντικές Περιοχές για Καρχαρίες και Σαλάχια), αναδεικνύεται η σημαντικότητα των πιλοτικών περιοχών 1,2 για όλα τα προαναφερόμενα είδη και θα έπρεπε να αποκλεισθούν οι περιοχές αυτές από την χωροθέτηση, γεγονός που δε συμβαίνει. Επίσης, από την μελέτη στο κεφάλαιο εναλλακτικών σεναρίων φαίνεται ότι δεν γίνεται καμία διερεύνηση πιθανής τροποποίησης των ορίων των πολυγώνων για τις καταρχήν κατάλληλες περιοχές.

7.Στο Σχήμα 8-55 παρουσιάζονται τα Φυσικά Πάρκα με θαλάσσιο τμήμα που εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης. Σημειώνεται ότι η πλειοψηφία των ΠΟΑΥΑΠ βρίσκεται σε απόσταση >40km από Φυσικά Πάρκα, ενώ το Εθνικό Πάρκο του Δέλτα Έβρου, το οποίο σημειωτέον αποτελεί περιοχή του δικτύου NATURA και υγρότοπο RAMSAR, βρίσκεται εν επαφή με τα όρια του Πιλοτικού 1.

8.Στον πίνακα 8-59 και όχι και σε ανάλογο σχήμα αποτυπώνεται ότι, η απόσταση του πιλοτικού 1 από την θαλάσσια ΣΠΠ (Δέλτα του Έβρου) είναι μόλις 0,19 km, ενώ το πιλοτικό 2 εμπίπτει στην θαλάσσια ΣΠΠ (Νήσος Σαμοθράκη).

9.Στο σχ.8-63 τα πιλοτικά 1 και 2 βρίσκονται εντός Οικολογικά ή Βιολογικά Σημαντικών Περιοχών.

10.Τα πιλοτικά 1 και 2 βρίσκονται σε περιοχή αλιείας όπου σύμφωνα με τον πίνακα 8-26 απαντάται η δεύτερη μεγαλύτερη ποσότητα αλιευμάτων στην Ελλάδα.

11.Το Δέλτα του Έβρου και η Νήσος Σαμοθράκη (Πίνακας 8-12) βρίσκονται εντός Χαρακτηρισμένων Τοπίων Διεθνούς Αξίας σύμφωνα με το αναθεωρημένο ισχύοντα Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.

12.Στο κεφάλαιο 9.4.3.1 Προσδιορισμός των Πιθανών Επιπτώσεων στα Είδη Ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ αναφέρεται κίνδυνος πρόσκρουσης, εκτόπιση και απώλεια ενδιαιτήματος, Φραγμός και Σωρευτικές επιπτώσεις.

13.Στο κεφάλαιο 9.4.3.2 Προσδιορισμός των Πιθανών Επιπτώσεων στα Είδη του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τα Θαλάσσια Θηλαστικά και Θαλάσσιες Χελώνες αναφέρεται κίνδυνος από τον Θόρυβο : Ακουστικές Βλάβες, Εκτοπισμός - Απώλεια Ενδιαιτήματος και Μεταβολές Συμπεριφοράς, Πρόσκρουση, Φραγμός και Ρύπανση.

14.Από το Κεφάλαιο 9 της μελέτης συνάγεται το συμπέρασμα ότι ενδέχεται να προκύψουν σημαντικές επιπτώσεις στις προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 εντός των οποίων βρίσκονται τα πιλοτικά 1 και 2.

15.Τα πιλοτικά 1 και 2 σύμφωνα με χάρτη της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, βρίσκονται πάνω σε έναν από τους κυριότερους μεταναστευτικούς διαδρόμους στην Ελλάδα.

16.Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των παρεμβάσεων στο θαλάσσιο πυθμένα (θαλάσσιοι οικότοποι), στα οικοσυστήματα και τις μετακινήσεις της θαλάσσιας πανίδας εντός ΠΠ του δικτύου Natura 2000, θα είναι πολύ μεγάλο στη περίπτωση των πιλοτικών 1 και 2 λόγω της σταθερής έδρασης που προτείνεται για τα εν λόγω ΥΑΠ και αποτελεί όπως επισημαίνει η ίδια η μελέτη την Μοναδική εξαίρεση των εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ.

17.Για τα πιλοτικά 1 και 2 δεν πληρείται το κριτήριο ότι οι εν δυνάμει προτεινόμενες ΠΟΑΥΑΠ χωροθετούνται σε σημαντική απόσταση (>2km) από Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (ΠΑΠΦ), Περιοχές Προστασίας της Φύσης (ΠΠΦ) και Καίριες Περιοχές για τη Βιοποικιλότητα (ΚΠΒ).

18.Οι περιοχές πρώτης επιλογής επελέγησαν χωρίς καμία εκτίμηση των Περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και σωρευτικών επιπτώσεων άλλων εγκαταστάσεων που έχουν δρομολογηθεί για τις περιοχές αυτές, για παράδειγμα του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης (FSRU) που βρίσκεται εντός του πολυγώνου του πιλοτικού 1 και θα εγκατασταθεί στην ίδια ακριβώς περιοχή.

Με τις ανωτέρω παρατηρήσεις, η Υπηρεσία γνωμοδότησε αρνητικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων.

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 30/2025.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

Πιτιακούδης Σ. Μιχαήλ

Τα Μέλη

1. ΜΟΥΡΒΕΤΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	23. ΠΑΥΛΑΚΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	
2. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	24. ΑΜΟΥΤΣΚΑ ΙΜΠΡΑΧΗΜ	
3. ΒΕΝΕΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	25. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ	
4. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	26. ΑΡΧΟΝΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	
5. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	27. ΜΕΤΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΑΠΩΝ
6. ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ	28. ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ	
7. ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	29. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	30. ΤΣΑΛΙΚΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	
9. ΧΑΤΖΗΓΚΕΝΕ ΙΡΦΑΝ	31. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	
10. ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	32. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	
11. ΤΑΠΑΤΖΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	33. ΜΟΥΜΙΝ ΚΑΑΝ	ΑΠΩΝ
12. ΠΟΥΛΙΛΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	34. ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ	
13. ΙΣΜΑΗΛΚΟ ΦΑΤΗΧ	35. ΠΑΠΑΕΜΑΝΝΟΥΗΛ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	
14. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	36. ΤΣΩΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	
15. ΜΕΝΤΙΖΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	37. ΨΩΜΑ ΣΟΦΙΑ	
16. ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ	38. ΓΚΟΥΛΙΑΜΑ ΜΑΝΔΑΛΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	

17. ΙΓΝΑΤΙΑΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
18. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ
19. ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
20. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
21. ΜΠΡΙΚΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ
22. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ

39. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
40. ΚΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ
41. ΣΕΙΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
42. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
43. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
44. ΚΛΑΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΑΠΩΝ
ΑΠΩΝ